

TÜRKİYE'DE ROTARY

Ekrem YAZAR

GDB Trabzon Rotary Kulübü*

* Trabzon Rotary Kulübü kapanmıştır

The Rotarian Dergisi 1920 yılında Türkiye hakkında, 1930 yılında ise Atatürk ve Devrimlerini içeren ayrıntılı birer yazı yayınladı. Türkiye 'de Rotary Kulübü kurma çalışmaları 1928 yılına dayanır. James W. Davidson 1928 Ağustos ayında ailesi ile birlikte Türkiye'ye gelir. Rotay'nin Marko Polo'su olarak bilinen bu kişi, ülkemizde çeşitli temaslarda bulunur. Dönemin İçişleri Bakanı Şükrü Kaya'yı ziyaret eder. Kuruluş hakkında bilgiler aktarır. Sonra konu Atatürk'e aktarılır. Atatürk yalnız erkeklerden kurulu ve kadınların dışlandığı bu kuruluşa sıcak bakmaz

Türkiye'de Rotary'e ilgi 1950 yıllarından sonra başladı. Falih Rifki Atay, Ahmet Emin Yalman, Ahmet Şükrü Esmer ve Münci Kapani Ankara'da Rotary Kulübü kurma girişiminde bulundular ancak başarılı olamadılar. Verdikleri dilekçeye aldıkları yanıt gerçekten ilginçti. **"Rotary, yalnızca bir erkek kuruluşu olduğu için Anayasa'nın kadın ve erkek eşitliğine aykırı olduğundan kabul görmemiştir."**

Bu sonuçsuz girişimden sonra UR 1953 yılında Ortadoğu, Kıbrıs ve Türkiye'yi kapsayan alanda çalışma yaptırır. 245. Bölge Governörü Catoni, Ankara'da bir yemek düzenler. Yemeğe Türk ve yabancı işadamlarını davet eder. Osmanlı Bankası Ankara Şube Müdürü, Pan Am Hava Yolları Genel Müdürü gibi ünlü isimler katılır.

ABD'de öğrenimi sırasında Rotary hakkında oldukça bilgi edinmiş olan ve dönemin Meclis Başkanı Refik Koraltan'ın oğlu Oğuzhan Koraltan'a Türkiye'de Rotary kurma önerisinde bulunulur.

Rotary Kulübü, 24 Mart 1954 yılında Ankara Palas salonunda yapılan toplantı ile kurulmuş olur. Elbette ki bu kuruluşta Refik Koraltan'ın ve 1953 yılında dönemin Cumhurbaşkanı Celal Bayar'ın ABD'yi ziyareti sırasında bu kuruluş hakkında bilgi verilmesi etkili olmuştur.

Ankara'dan İstanbul'a nakil olan Oğuzhan Koraltan burada Rifat Bereket, İsmail Hakkı Kutbay, Kazım Taşkent, Hilmi Naili Barlo ve Eli Rosental ile, 8 Şubat 1956 yılında İstanbul Rotary Kulübü'nün kurulmasına öncülük eder.

Türkiye'nin üçüncü kulübü olan **"İzmir Rotary Kulübü"** ilk toplantısını 9 Ocak 1962 günü yaptı ve 2 Mayıs 1963 tarihinde Charter Belgesini aldı.

Türkiye'nin dördüncü kulübü, ilk toplantısını 12 Haziran 1963 tarihinde Çelikpalas Otelinde yapan **"Bursa Rotary Kulübü"**dür.

Türkiye'de 1966 yılındaki Rotary Kulüp sayısı 6'dır. 1978 yılında bu sayı 30 oldu. 1980 yılında Türkiye Uluslararası Rotary 243. Bölge kimliğini kazandı. 1988'de Türkiye iki bölgeye ayrıldı İstanbul ve çevresi 242., ülkenin geri kalan kısmı 243. Bölge oldu. 1994 yılında üç bölge oluştu. İstanbul ve Marmara çevresi 2420. Bölge, Orta ve Doğu Anadolu 2430. Bölge ve Ege Bölgesi ise 2440. Bölge olarak haritada yerini aldı.

2017 yılı itibarıyla bölgelere göre dağılım şöyledir:

Bölge	Kulüp sayısı	Üye sayısı
2420	72	2088
2430	93	2273
2440	64	1654
-----	-----	-----
	229	5996

Rotary'nin en güzel yanlarından biri, görme fırsatı elde ettiğiniz insanların çeşitliliğidir. İster toplantılarda, asamblelerde ya da bir araya gelen ve çok eğlenceli birlikteliklerde tanışmak bütünleşmek farklı duygular oluşturmaktadır. Rotary'yi de büyük yapan bu olaydır; hepimizin nasıl bu kadar farklı olabildiği ve aynı zamanda kendimizi evimizde hissettiğimiz bir ortamı nasıl paylaşabildiğimiz göstergesidir.

Rotaryen sevgilerimle...